

Met raad en daad stond Eerdmans de zwinglianen bij. Vanaf het laatste nummer van 1947 tot kort voor zijn dood, publiceerde Eerdmans vier artikelen in *Zwingli* waarin hij de nieuwe kerkorde op de korrel nam. Zoals hij al tientallen jaren gewend was, speelde Eerdmans Schrift en belijdenis tegen elkaar uit. In dit steekspel betrok de polemicus ditmaal ook de nieuwe kerkorde.⁷³ Terecht meldde *Zwingli* na Eerdmans' dood dat de hoogleraar reeds in 1937 bij de aanvaarding van het nieuwe beginselprogramma van de VVH gewaar-schuw had voor over- en onderschatting van de waarde van het geweten. Het was gevaarlijk het recht van het geweten onder alle omstandigheden te erkennen. Omgekeerd was het evenmin aanvaardbaar het persoonlijk geweten door een uitspraak van de gemeenschap te binden. In verband met het laatste wilde Eerdmans de bestaande kerkelijke bepalingen handhaven.⁷⁴ Eerdmans vond het verwonderlijk dat het ontwerp dat kerkleden onder opzicht over leer en leven stelde, 'niet met duidelijke woorden zegt wat zij zullen hebben te belijden om "in den weg van het belijden" te blijven'. Het 'zonderlinge' artikel X gaf daarover geen uitsluitel. In gemeenschap met de belijdenis beledde de kerk volgens dit artikel de openbaring van de drie-enige God, waarna het een aantal belijdenisgeschriften optelde. In het verband moest dat betekenen dat deze geschriften ook de Triniteit beleden. Toch kon dit moeilijk de bedoeling zijn, want ook de Dordtse Leerregels werden genoemd, die toch vooral betrekking hadden op de uitverkiezing. 'Laat men ons daarom nu eens ronduit zeggen, of die belijdenis óók de zogenaamde Formulieren van Enigheid omvat. En liefst onomwonden met ja of neen. (...) Een zo belangrijke zaak kan en mag niet onder ongewone termen als "In gemeenschap met" en "In den weg van" worden verdoezeld. Er is al klink-klank genoeg in dit document. Voor een beoordeling van het mogelijke of onmogelijke karakter der synodale verlangens is een klaar antwoord onmisbaar. Nu deze tweede nationale synode Dordt wenst na te volgen en met opzicht en tucht dreigt, moet er geen twijfel bestaan kunnen aan de bedoeling.'⁷⁵

Met het oog op het aangekondigde Dienstboek met talrijke formulieren drong Eerdmans aan om per direct te gaan optreden. In kerkorde en dienstboek moest rekening gehouden worden met de veranderde wereldbeschouwing. 'Er kan nu nog veel veranderd worden als men zich wil bezinnen op klare dogmatische voorstellingen. (...) Intusschen vraag ik mij af: Waar blijft nu de V.P.R.O.? De Centrale Commissie voor het Vrijzinnig Protestantisme? De Vereeniging van Vrijzinnige Hervormden? Zijn zij bedwelmd?'⁷⁶

Eerdmans' aansluiting bij de Zwingli-groep werd beschouwd als

73. *Zwingli* 25-12-1947, 189.

74. 'X' in *Zwingli* 5-6-1948, 240.

75. *Zwingli* 24-4-1948, 227 (onder het pseudoniem Joram).

76. *Zwingli* 12-3-48, 216.